

[Kaj Andresen.]

en væsentlig årsag er en række reformer og forbedringer i den sociale lovgivning. Selv om folkepensionen var gennemført i 1958, er den undergået ændringer med forhøjelse af grundbeløb, bortfald af zonegrænserne, lempeligere fradragsregler, enkepension, huslejetilskud, hjemmehjælp og højere invalide-tillæg. Sygeforsikringen er forbedret. Der er gennemført en åndssvage lov, og socialministeren har nylig under åbningsdebatten redegjort for, hvad der på dette felt allerede er sket i retning af en stigende stab af læger, pædagoger og uddannede plejere. Udgifterne til revalideringsloven er kommet til som et vigtigt bidrag til at søge erhvervs-hæmmede ført tilbage til produktionslivet. Det er hele denne lovgivning, som jo stort set er gennemført med tilslutning fra alle partier, der får sit konkrete og kontante udtryk i stigningen på 1,5 milliard kr. i de sociale udgifter. Jeg finder derfor, at der er mere anledning til at pege på de samfundsgoder, der derigennem er skabt, end til at gøre det til noget odiøst, når goderne også skal betales.

Et andet område, hvor udgiftsstigningerne ligger meget højt, er det uddannelses-mæssige. Medens undervisnings- og kulturministerierne på det foreliggende budget opræder med en udgiftsramme på knap 2 milliarder kr., var den tilsvarende udgift i 1958-59 700 mill. kr., altså en forøgelse på ca. 1.200 mill. kr. Udgifterne til folkeskolen er steget fra 360 mill. kr. til ca. 800 mill. kr., og det skyldes bl. a. den nye folkeskolelov, som betød store fremskridt for landsbyskolen, og som har sat udviklingen i gang med hensyn til 8. og 9. klasse. Jeg har bemærket, at seminarierector Hartling, som selv medvirkede ved lovens tilblivelse, i en tale for nylig netop har fremhævet disse fremskridt. På grund af en stærk stigning af tilgangen til gymnasieskolerne er udgifterne hertil steget med omkring 100 mill. kr. Endnu stærkere giver den store vækst i uddannelsessektoren sig udtryk i udgiftsstigninger for de højere læreanstalter og fagskoler. Læreanstalterne budgetteres i dag til knap 300 mill. kr. mod dengang 55 mill. kr., og handelsskoler og tekniske skoler møder med et budget på ca. 150 mill. kr. mod 34 mill. kr. i 1958-59. Det er en både glædelig og nyttig udvikling, der

kendetegnes ved den stærke tilgang til den højere uddannelse, og stigningen i ungdommens uddannelsesfond i den samme periode fra ca. 5 mill. kr. til omkring 70 mill. kr. har givetvis medvirket hertil.

Jeg konstaterer da også, at i såvel venstres som de konservatives landsmødeudtalelser gives der tilslutning til, at der må sættes ind på uddannelsesområdet. Der kan da heller ikke her være grundlag for at kritisere en udgiftsstigning.

Tager vi indenrigsministeriet, hvis udgifter i den nævnte periode er steget fra omkring 400 mill. kr. til knap 900 mill. kr., er det åbenbart, at stort set hele stigningen angår sundhedsvæsen og statshospitaler. For det sidste områdes stærke udbygning i de senere år redegjorde indenrigsministeren også ved åbningsdebatten, og når tilskuddet til sygehusene i dag er godt 500 mill. kr. mod knap 200 mill. kr., kan det vel for en betydelig dels vedkommende tages som udtryk for en tiltrængt forbedring af landets hospitalsforhold, hvor en større lægestab, forbedrede helbredelsesmetoder og moderne teknik er kommet befolkningen til gode. Sammen med folketingets § 71-udvalg har jeg selv gennem disse år ved besøg på landets statshospitaler kunnet konstatere de fremskridt, der her er foregået.

Hvad stigningerne på landbrugsministeriets budget angår — budgettet er steget fra ca. 54 mill. kr. til ca. 570 mill. kr. — ligger hele denne stigning på de tilskud, som via lovgivning i de seneste år er gennemført for at yde støtte til et erhverv i vanskeligheder, altså en overførsel fra én befolkningsgruppe til en anden, så det kommer i alt fald denne gruppe til gode.

Forsvarsministeriets budget er steget fra ca. 900 mill. kr. til ca. 1.375 mill. kr., altså med ca. 475 mill. kr., og enten man vil betragte forsvaret som et almindeligt gode eller ej, er de nuværende udgifter det rimelige bidrag, Danmark må yde som medlem af NATO, og der har jo været stor tilslutning til den gældende forsvarsordning.

Den sidste post, som er steget væsentligt i denne periode, er statens anlægsarbejder. De udgjorde dengang 642 mill. kr. og er nu budgetteret til ca. 1.400 mill. kr., en stigning på ca. 750 mill. kr. Det er mange penge, staten nu skal investere, og der har været en tendens til, når der arbejdedes med be-